

14.9.2023

ASIA Suojellun luontotyyppin hävittämisen ja heikentämiskiellosta poikkeaminen

HAKIJA [REDACTED]

VIREILLETULO 27.8.2023

HAKEMUS Hakijan omistamalla kiinteistöllä Kotokallio 638-477-7-74 sijaitsevalle loma-asunnolle on tarpeen rakentaa tie. Käynti kiinteistölle on ollut tähän saakka mahdollista ainoastaan vesiteitse, mikä rajoittaa mahdollisuuksia käyttää kiinteistöä. Hasselholmenin pohjoispäässä oleville viidelle mökkikiinteistölle rakennettiin tie muutama vuosi sitten hakijan omistaman metsäkiinteistön Kotokallio I 638-477-7-85 läpi, mutta kiinteistölle 638-477-7-74 tietä ei voitu jatkaa korkean kallion tullessa esteeksi. Kiinteistölle 638-477-7-74 haetaan Porvoon kaupungilta poikkeamislupaa uuden loma-asunnon rakentamiseksi kalliolle uuden rakennettavan tien päähän.

Rakennettava tie leikkaisi kiinteistöllä 638-477-7-85 sijaitsevan luontotyyppinä suojellun Holmbergetin lehmusmetsikön luoteiskulmaa pieneltä osin. Tietä ei korkeahkon kallion läheisyyden vuoksi pysty rakentamaan kauemmas suojellusta luontotyyppistä. Tie on tarkoitus rakentaa vuoden 2023 aikana.

Hakijan mukaan hankkeen vaikutukset suojeltuun luontotyyppiin ovat vähäiset. Rakennettavan tien kohdalla ei kasva yhtään lehmusta, mutta tien rakentaminen edellyttää muutaman haavan kaatamista suojellulta luontotyyppiltä. Muutenkin tie tulee noudattamaan luonnollista kallioiden välisen solan pohjalla olevaa reittiä, joka on aikoinaan metsäkoneen muokkaama. Tielle ei ole vaihtoehtoista reittiä, sillä kallioiden välillä on muualla esteenä. Ainoa todellinen vaihtoehto on louhiminen, joka aiheuttaisi luontotyyppille huomattavasti isompaa vahinkoa.

PAIKALLAKÄYNTI

ELY-keskuksen edustajat Juha Lumme, Tomi Laukka, Anni Kuoppamaa ja Saana Majander kävivät maanomistajan edustajan [REDACTED] kanssa tutustumassa kohteeseen ja tiesuunnitelmaan 22.8.2023. Paikallakäynnillä arvioitiin, että tiealue viistäisi suojellun luontotyyppin luoteiskulmaa kallioiden välisessä painanteessa enintään 30 metrin matkalla, jolloin luontotyyppirajauksesta jäisi tiealueen alle arviolta 100–150 m². Häviävä osa on kangasmetsää eikä sillä kasva lehmuksia, mutta siltä jouduttaisiin kaatamaan muutama iso haapa ja jokunen kuusi.

ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Uudenmaan ELY-keskus myöntää [REDACTED] luvan poiketa luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin mukaisesta suojellun luontotyypin hävittämisen- ja heikentämiskiellosta hakemuksen mukaisesti seuraavin ehdoin:

1. Lupa on voimassa 31.12.2026 saakka.
2. Puita ei saa kaataa lintujen pesimäaikana 1.4.–31.7.
3. Luvanmukaisia toimenpiteitä suoritettaessa tämä lupa tai sen kopio on pidettävä mukana ja esitettävä pyydettyäessä.

Perustelut

Luonnonsuojelulain 64 §:n 2 momentin mukaan suojellun luontotyypin esiintymää ei saa hävittää eikä heikentää. Kielto tulee voimaan, kun suojelupäätös on annettu tiedoksi alueen omistajille ja haltijoille.

Holmebergetin lehmusmetsikkö (LTA010455) on suojeltu luontotyyppinä Uudenmaan ympäristökeskuksen päätöksellä 25.7.2003. Päätöksen mukaan luontotyyppi on luontaisesti syntynyt, merkittäville osin jaloista lehtipuista koostuva metsikkö, jonka pinta-ala on 0,69 ha. Puuston valtalajit ovat kuusi ja haapa; runkomaisia lehmuksia alueella kasvaa 31 kappaletta. Kasvillisuus on pääosin tuoretta keskiravinteista käenkaali-oravanmarjatyyppin lehtoa. Päätöksen mukaan alueen ominaispiirteitä saattavat kielletyllä tavalla muuttaa mm. rakennusten, rakennelmien tai teiden rakentaminen sekä luontaisen kasvillisuuden, mukaan lukien puiden, poistaminen, hävittäminen tai vahingoittaminen.

Luonnonsuojelulain 66 §:n 1 momentin mukaan ELY-keskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen 64 §:n 2 momentissa tarkoitettuun kieltoon, jos kyseisen luontotyypin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu tai luontotyypin suojelu estää yleisen edun kannalta erittäin tärkeän hankkeen tai suunnitelman toteuttamisen eikä hankkeelle tai suunnitelmalle ole teknisesti ja taloudellisesti toteutettavissa olevaa vaihtoehtoa. Hallituksen eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta antaman esityksen (HE 76/2022 vp) mukaan ensimmäisen poikkeamisedellytyksen perusteella jokin toimenpide voitaisiin sallia, mikäli kyseisen luontotyypin suojelutavoitteet kokonaisuutena tarkastellen eivät ratkaisun kautta huomattavasti vaarantuisi. Arvioinnissa olisi otettava huomioon luontotyypin yksittäisen esiintymän ohella sen suhde koko luontotyypin suojelun tavoitteisiin. Kokonaisarvioinnin kannalta lähtökohtana tulisi olla, että luontotyypin suojelutaso säilyy suotuisana poikkeamisen jälkeenkin, tai ainakaan

poikkeaminen ei saisi vaikuttaa kielteisesti suotuisan suojelutason saavuttamiseen.

Luonnonsuojelulain 64 §:n 1 momentin 2 kohdan nojalla suojeltu luontotyyppi *jalopuumetsiköt* on osa luontotyyppien hallinnollista luokittelua. Luonnontieteellisin perustein määritelty luontotyyppi *jalopuulehdot* sisältyy pääosin luonnonsuojelulain jalopuumetsiköt-luontotyyppiin. Jalopuulehdot on uhanalaisuusluokituksessa (Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018, Luontotyyppien punainen kirja, Suomen ympäristö 5/2018) arvioitu vaarantuneeksi (VU) luontotyyppiksi. Jalopuulehtojen kokonaispinta-alaksi maassamme arvioidaan noin 3500 ha, josta luonnonsuojelualueilla on noin 2000 ha. Jalopuulehtojen määrä on asiantuntija-arvion perusteella vähentynyt viimeisen 50 vuoden aikana 30–50 %. Keskeisimpänä syynä tähän on ollut metsätalouden kuusta suosiva metsänhoito. Tulevan 50 vuoden aikajaksolla jalopuulehtojen määrän arvioidaan pysyvän melko vakaana. Ilmastonmuutos suosii jalopuiden lisääntymistä ja leviämistä ja siten jalopuulehtojen määrän kasvua, mutta saattaa myös edistää niitä uhkaavien tautien ja tuholaisten leviämistä.

Lehmuslehdot on yksi seitsemästä vallitsevan jalopuulajin perusteella erotetusta jalopuulehtotyyppistä. Jalopuulehdoista lehmuslehdolla on laajin esiintymisalue: niitä esiintyy suurimmassa osassa eteläboreaalista vyöhykettä aina Kuopion korkeudelle asti. Lehmuslehtojen kokonaispinta-ala on noin 1200–1600 ha, josta luonnonsuojelualueilla sijaitsee noin 850 ha. Myös lehmuslehdot on arvioitu vaarantuneeksi luontotyyppiksi viimeisen 50 vuoden aikana tapahtuneen määrän vähentymisen (30–50 %) vuoksi. Keskeisimpiä syitä vähentymiseen ovat kuusen suosimisen lisäksi metsänhakuut, lehtojen raivaaminen pelloiksi ja rakentaminen. Kehityssuunnaltaan lehmuslehdot on arvioitu vakaaksi. Tulevan 50 vuoden aikana lehmuslehtojen määrän arvioidaan pysyvän ennallaan tai jopa lisääntyvän, kun aiempien metsätaloustoimien vuoksi nykyisellään melko pienet lehmukset järeytyvät suojelluilla alueilla. Myös ennustettu ilmaston lämpeneminen edistänee lehmuksen suvullista lisääntymistä. Toisaalta lehtojen hoitamattomuus voi johtaa kuusettumiseen, ja vieraslajit haittaavat luontaista lajistoa.

Hakemuksessa tarkoitettu tie sijoittuisi luontotyyppiesiintymän luoteiskulmaan siten, että luontotyyppiesiintymän pinta-alasta häviäisi enintään 150 m² eli 2,2 %. Häviävä alue on kangasmetsää eikä sillä ole yhtään lehmusta. Alueelta joudutaan kuitenkin kaatamaan muutama iso haapa ja jokunen kuusi. Hakemuksen mukaisella tien rakentamisella ei häviävän alueen koon ja laadun vuoksi voida katsoa olevan haitallista vaikutusta luontotyyppiesiintymänä suojellun Holmbergetin lehmusmetsikön suojelutasoon eikä myöskään jalopuumetsiköiden (jalopuulehdot ja lehmuslehdot) suojelutasoon kokonaisuutena tarkastellen, joten poikkeamisluvan myöntämisedellytykset täyttyvät.

PÄÄTÖKSEN TÄYTÄNTÖÖNPANO

Luvanmukaisiin toimenpiteisiin saa ryhtyä päätöksen saavutettua lainvoiman muutoksenhakuajan jälkeen.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Luonnonsuojelulaki (9/2023) 66 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

KÄSITTELYMAKSU

285 €

Maksu määräytyy valtioneuvoston elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskusten maksullisista suoritteista vuonna 2023 antaman asetuksen (1357/2022) mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

postitse:

[REDACTED]

sähköpostitse:

[REDACTED]

Tiedoksi

sähköpostitse:

Porvoon kaupunki

Ympäristöministeriön luontoympäristöosasto

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri ry

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Helsingin hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä.

ASIAN KÄSITTELIJÄT

Asian on esitellyt lakimies Tomi Laukka ja ratkaissut yksikön päällikkö Ilpo Huolman. Päätös on hyväksytty sähköisesti. Merkintä hyväksynnästä on päätöksen viimeisellä sivulla.

Tämä asiakirja UUELY/11930/2023 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument UUELY/11930/2023 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Laukka Tomi 14.09.2023 12:30

Ratkaisija Huolman Ilpo 14.09.2023 14:45

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Helsingin hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

- Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.
- Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.
- Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksi- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiannotodistuksen osoittamasta päivästä.
- Yleistiedoksiannossa tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan ilmoituksen julkaisemisesta elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen verkkosivulla.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- valittajan nimi ja kotikunta
- jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- postiosoite ja puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdista päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja; asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta.

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Helsingin hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähetin välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 euroa. Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetussa laissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Helsingin hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Posti- ja käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Puhelin: asiakaspalvelu/kirjaamo 029 56 42069, vaihe 029 56 42000

Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi

Faksi: 029 56 42079

Aukioloaika: ma–pe 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.